

Nie len obalové povinnosti vo svetle nového zákona o odpadoch

Vážení čitatelia, lekárnici. Vzhľadom na nahradenie pôvodného Zákona o obaloch (č. 119/2010 Z.z.) novým predpisom – Zákomom o odpadoch č. 79/2015 Z. z., by sme vás chceli upozorniť na niektoré zmeny, ktoré vyvstali z aplikácie tejto novej legislatívy v praxi.

Nový Zákon o odpadoch č. 79/2015 Z.z. nadobudol účinnosť 1. 1. 2016. I keď niektoré ustanovenia nadobúdajú účinnosť po 30. 6. 2016 alebo neskôr, zákon ako taký je tu s nami od začiatku tohto roku. Problematike obalových povinností sa po novom venuje rozšírená zodpovednosť výrobcov pre obaly.

Rozšírená zodpovednosť výrobcov

Rozšírená zodpovednosť výrobcov (ďalej len „RZV“) znamená, že ten, kto uvedie výrobok na slovenský trh sa má o tento výrobok postarať počas všetkých fáz jeho životného cyklu, čiže vrátane fázy, kedy sa z daného výrobku stane odpad, a teda má zabezpečiť aj nakladanie s takto vzniknutým odpadom. RZV sa teda netýka priamo odpadového hospodárstva podniku, ale je vzťahnutá na výrobky a obaly týchto výrobkov, ktoré spoločnosť uvádza na slovenský trh.

RZV – obaly

Ak ste sa podľa pôvodného zákona o obaloch považovali za tzv. povinnú osobu – čiže ste používali obaly na zabalenie výrobkov, podľa nového zákona o odpadoch sa budete považovať za výrobcu obalov. Nenechajte sa ale zmiasť týmto termínom! Podľa zákona nie je výrobca obalov ten, kto obaly skutočne vyrába, ale za výrobcu obalov sa považuje ten, kto obaly používa, čiže pôvodná povinná osoba – balič/plnič. Zvyknite si teda na nový termín – áno, ste výrobca obalov aj keď žiadny obal nevyrábate.

RZV pre obaly sa teda vzťahuje na tie spoločnosti, ktoré obaly používajú na zabalenie výrobkov a tým uvádzajú tieto obaly na trh SR. V prostredí lekární to teda znamená, že pre každé namiešané kvapky či krém v sklenených liekovkách alebo plastových nádobkách sa lekáreň považuje za výrobcu obalov pre tieto liekovky a nádoby, nakoľko ona ich použila na zabalenie a tým ich uviedla na trh SR. Túto povinnosť sme už ale mali aj v pôvodnom zákone.

Novinku máme pri (zvyčajne plastových) taškách, ktoré lekárník bezplatne alebo za poplatok poskytne pacientovi, aby si mal svoj nákup v čom odnieť. Akonáhle takúto tašku zákazníkovi poskytnete, tak aj za ňu sa považujete za výrobcu obalov. Fakt, či ste tašku poskytli bezplatne alebo za poplatok, či do nej vložil lieky lekárník alebo až samotný zákazník, nezohráva úlohu! Vy ste ten, kto tašku poskytuje na bezprostredné zabalenie výrobku, a preto sa o ňu treba aj postarať.

Ak by náhodou ešte existovala lekáreň, ktorá by sama lieky nepripravovala a v rámci napríklad ochrany životného prostredia ani neponúkala tašky zákazníkovi, mohla by sa vplyvu RZV vyhnúť. Aj tu je ale potrebné si skontrolovať, či si vaši dodávatelia liekov tieto povinnosti plnia! Plnenie povinností si viete preveriť

v národnom Registri výrobcov obalov, ktorý spravuje Ministerstvo životného prostredia SR (<http://obaly.sazp.sk/>). Ak sú vaši dodávatelia v tomto registri zaregistrovaní, môžete byť pokojní. Ak sa však v tomto registri nenachádzajú, treba si dať pozor, lebo zodpovednosť za obaly výrobkov, ktoré máte od takéhoto nezaregistrovaného dodávateľa, prechádza na vás! Preto je dobré si svojich dodávateľov odkontrolovať a ich prípadné nezaregistrovanie s nimi prediskutovať.

Ak si vy sami dovážate lieky zo zahraničia, tak za tieto obaly máte taktiež zodpovednosť v rámci RZV. Ne-

záleží na tom, či niektoré obaly zostanú u vás v lekární, či ich predáte konečnému spotrebiteľovi alebo distribútorovi, vy ste ten, kto ich dovozom prvýkrát uviedol na slovenský trh, a preto ste za ne zodpovedný.

RZV – neobaly

Pri dovoze výrobkov zo zahraničia je potrebné dať si pozor aj na tzv. neobalové výrobky. Podľa vyjadrenia ministerstva sa za takýto neobalový výrobok považuje aj manuál/návod pri výrobku dodávaný spolu s výrobkom. A taktiež dovezené propagačné materiály alebo časopisy.

Výber základných povinností RZV:

- registrácia v príslušnom registri na MŽP SR + ohlasovanie zmien;
- vedenie evidencie a ohlasovanie údajov MŽP SR;
- zabezpečenie zberu a zhodnotenia odpadov z obalov, neobalových výrobkov, elektrozariadení, batérií;
- informačné povinnosti;
- finančné zabezpečenie uvedených činností;
- zriadenie splnomocneného zástupcu v prípade zahraničnej spoločnosti;
- zabezpečenie materiálového zloženia výrobku, konštrukciu, označenie.

Takisto je potrebné si svojich dodávateľov skontrolovať aj na plnenie neobalových výrobkov, nakoľko aj tu platí presun povinností z nezaregistrovaných výrobcov na distribútora.

RZV – elektrozariadenia a batérie

To isté platí aj pri elektrozariadeniach a batériách. Ak si dovážate zo zahraničia napríklad elektrické teplomery alebo tlakomery a ich súčasťou môže byť aj batéria, považujete sa za výrobcu elektrozariadení za tieto teplomery a tlakomery a za výrobcu batérií za tieto batérie. Ak ste pre elektrozariadenia a batérie len distribútorom, teda že ich nedovážate ale len predávate, opäť aj tu je potrebná kontrola dodávateľa, aby na vás neprešli povinnosti výrobcu od nezaregistrovaných dodávateľov. Pri elektrozariadeniach a batériách máte ešte dodatočnú povinnosť spätného zberu, čo znamená, že pri kúpe nového tlakomeru vám zákazník môže priniesť starý tlakomer a vy ho musíte od neho odobrať. Pri batériách nie je dokonca potrebná ani kúpa tovaru, batierku vám môže zákazník len priniesť a odísť. O tejto skutočnosti – možnosti spätného zberu – by ste mali zákazníkov aj informovať na verejnosti prístupnom mieste. Taktiež by im mala byť poskytnutá aj informácia o tom, že takýto odpad z elektrozariadení a batérií by nemali zneškodňovať s komunálnym odpadom, o význame grafického symbolu, či možných vplyvoch látok na životné prostredie. Ak tieto informácie nie sú súčasťou návodu na použitie, majú byť poskytnuté v predajni. V prípade elektrozariadení je potrebné ešte uvádzať samostatne aj výšku recyklač-

„Podľa zákona nie je výrobca obalov ten, kto obaly skutočne vyrába, ale za výrobcu obalov sa považuje ten, kto obaly používa.“

ného poplatku za elektrozariadenie, buď na obale, etikete alebo na daňovom/obdobnom doklade vyhotovenom pri predaji tohto elektrozariadenia. Výšku recyklačného poplatku vám musí poskytnúť váš dodávateľ.

Splnenie povinností RZV cez OZV

Povinnosti vyplývajúce z RZV si spoločnosti vedia splniť prostredníctvom tzv. organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV), ktoré za nich zabezpečia nielen splnenie cieľov a limitov zberu, zhodnocovania a recyklácie, ale aj ďalšie vyhradené zákonné povinnosti, ako napríklad vzdelávacie a propagačné aktivity pre verejnosť. OZV disponuje autorizáciou udelenou Ministerstvom životného prostredia SR, ktorá deklaruje prevádzkovanie funkčného systému združeného nakladania s príslušnými výrobkami.

V prípade záujmu o plnenie povinností vyplývajúcich z RZV nás môžete kontaktovať na office@naturpack.sk.

RNDr. Alexandra Grgulová
environmentálny konzultant, NATUR-PACK, a.s.

Spoločnosť **NATUR-PACK, a.s.** je silnou a stabilnou organizáciou zodpovednosti výrobcov. Za **10 rokov** svojej existencie si získala dôveru najväčšieho počtu klientov v oblasti odpadového hospodárstva. V súčasnosti sme partnermi **5000 firiem** v oblasti obalov, neobalových výrobkov, elektrozariadení, batérií a akumulátorov.

10 dôvodov prečo sa stať klientom a partnerom NATUR-PACKu:

Nulové poplatky

- vstup do systému bez registračných, paušálnych a členských poplatkov
- vysoká kvalita poskytovaných služieb

Aktuálne informácie

- na našej web stránke, LinkedIn stránke i v klientských newsletteroch
- bezplatné semináre pre všetkých klientov vo vybraných mestách SR i ČR
- konzultačné dni na centrále a všetkých pobočkách

Transparentné poradenstvo

- bezplatný vstupný audit a zastupovanie klienta pri kontrolách Slovenskej inšpekcie životného prostredia
- poradenstvo priamo u klienta a hľadanie spoločného riešenia problémov

Unikátne projekty

- sme partnermi a garantmi unikátnych ekovýchovných projektov a programov (Ekotopfilm, Zelené školy, výučbový softvér o odpadoch, mobilná aplikácia GREEN BIN a pod.)
- rozvíjame ekovýchovu a vzdelávanie verejnosti pre 1115 samospráv

Regionálny prístup

- vďaka pobočkám v Bratislave, Trenčíne, Nových Zámkoch, Žiline, Banskej Bystrici, Rožňave a v Košiciach
- flexibilita a rýchla odozva na požiadavky klienta
- každý klient má prideleného obchodného zástupcu

Šetríme životné prostredie

- elektronické výkazníctvo
- elektronická pripomienka – termín podávania výkazu Vám pripomenieme v správnom čase e-mailom
- elektronická fakturácia

Profesionálny tím

- líder na trhu s 10 ročnými skúsenosťami
- spolupodieľanie sa na pripomienkovaní príslušnej legislatívy

Aktívny postoj k problematike

- nám napomohol získať ceny Zlatý mravec a EUROPEAN BUSINESS AWARDS a Národnú podnikateľskú cenu za životné prostredie
- sme aktívni na poli európskej obalovej a odpadovej legislatívy

Certifikáty kvality a environmentu

- sme držiteľmi certifikátov ISO 9001 a ISO 14001
- stali sme sa štvrtou spoločnosťou v SR s aktívnym osvedčením EMAS

Komplexnosť služieb a zahraničná spolupráca

- najširšie portfólio služieb: obaly a neobalové výrobky, elektrozariadenia, batérie
- environporadenstvo
- plnenie legislatívnych povinností pre klientov v Nemecku a Rakúsku

www.naturpack.sk

